

CERERE nr. 8820**din 4 octombrie 2024**

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului de
Lege pentru modificarea unor modificarea unor acte normative** (cadrul conex la
Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin faptele ilicite comise în
procesele penale și contravenționale)

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	- proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (cadrul conex la Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale);
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Justiției
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative este condiționată de promovarea unei noi legi <i>privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale</i> care are drept scop eficientizarea mecanismului de reparare a prejudiciului cauzat în procesele penale și contravenționale generate de faptele ilicite.
3 ¹ .	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale)	Proiectul actului normativ a fost elaborat în vederea realizării: - obiectivului 221 „, <i>Modificarea Legii nr.1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești</i> ” din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 887/2023</i> ; punctului 10 din Planul de acțiuni al Ministerului Justiției pentru anul 2024 „, <i>Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești</i> ”, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 324 din 29.12.2024.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	1. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; 2. Ministerul Afacerilor Externe; 3. Ministerul Muncii și Protecției Sociale; 4. Ministerul Finanțelor; 5. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;

		6. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; 7. Ministerul Apărării; 8. Ministerul Afacerilor Interne; 9. Ministerul Educației și Cercetării; 10. Ministerul Culturii; 11. Ministerul Sănătății; 12. Ministerul Mediului; 13. Ministerul Energiei; 14. Autoritatea Națională de Integritate; 15. Consiliul Superior al Procurorilor; 16. Consiliul Superior al Magistraturii; 17. Procuratura Generală; 18. Procuratura Anticorupție; 19. Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale; 20. Centrul Național Anticorupție; 21. Avocatul Poporului; 22. Curtea Supremă de Justiție.
	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	20 zile
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Daniela Știrbu, consultant principal, Direcția elaborare acte normative, tel.20-14-22, email: daniela.stirbu@justice.gov.md
7.	Anexe (<i>proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă</i>)	- Proiectul – 3 file; - Nota informativă -3 file;
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura: Stanislav COPEȚCHI Secretar de Stat	

L E G E
pentru modificarea unor acte normative
*(cadru conex la Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat
prin faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale)*

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 2007 din **Codul civil nr. 1107/2002** (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 467-479, art. 784) va avea următorul cuprins:

„**Articolul 2007.** Răspunderea statului pentru prejudiciul cauzat prin faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale

(1) Prejudiciul cauzat persoanei prin faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri:

- a) aplicării măsurilor procesuale de constrângere contrar prevederilor legii;
- b) aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical contrar prevederilor legii;
- c) aplicării măsurilor de siguranță sau asigurătorii contrar prevederilor legii;
- d) efectuării acțiunilor procesuale pentru care se impune autorizarea sau a măsurilor speciale de investigație, contrar prevederilor legii;
- e) tragerea la răspundere penală contrar prevederilor legii;
- f) condamnarea contrar legii sau aplicarea contrar legii a unei pedepse penale sau contravenționale.

- g) acțiuni sau inacțiuni care au dus, după caz, la:
 - constatarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărâre, a încălcării drepturilor sau libertăților fundamentale ale unei persoane și dispunerea achitării unor sume în beneficiul acesteia;
 - pronunțarea unei hotărâri de către o instanță judecătorească națională, ca urmare a condamnării statului de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin care s-a dispus achitarea unor sume din contul statului.

(2) Statul se exonerează de răspundere în cazurile prevăzute expres de lege. ”.

Art. II. – Capitolul VII din **Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003** (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 263-269, art. 855), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„ **Capitolul VII**
PROCEDURA DE REPARARE A PREJUDICIULUI
CAUZAT PRIN FAPTELE ILICITE COMISE ÎN PROCESELE
PENALE

Articolul 524. Dispoziții generale

Persoanele cărora, în cursul procesului penal, prin faptele ilicite ale organului de constatare, ofițerului de investigație, organului de urmărire penală, procurorului sau ale instanței judecătorești, li s-a cauzat un prejudiciu material sau moral au dreptul la despăgubire echitabilă în conformitate cu prevederile legislației cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale.

Articolul 525. Acțiunea pentru repararea prejudiciului

(1) Acțiunea pentru repararea prejudiciului poate fi inițiată în termen de trei ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului conform prevederilor art. 6 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale .

(2) Acțiunea pentru repararea prejudiciului poate fi inițiată în instanța judecătorească în a cărei rază teritorială domiciliază persoana căreia i-a fost cauzat prejudiciul, succesorul ei sau, după caz, reprezentantul legal, în ordinea procedurii civile, chemînd în judecată statul, care este reprezentat de către Ministerul Justiției.”.

Art. III. – Alineatul (7) al art. 39 din **Codul de procedură civilă nr. 225/2003** (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 142-148, art. 277) cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„ (7)Acțiunile ce țin de restabilirea în dreptul la muncă, la pensie, la locuință, de revendicare a bunurilor sau a valorii lor, de reparare a prejudiciului cauzat prin aplicarea măsurilor procesuale de constrîngere, a măsurilor de constrîngere cu caracter medical, de siguranță sau asigurătorii contrar prevederilor legii, efectuarea acțiunilor procesuale pentru care se impune autorizarea sau a măsurilor speciale de investigații contrar prevederilor legii, tragerea la răspundere penală contrar prevederilor legii precum și, condamnarea contrar legii sau aplicarea contrar legii a unei pedepsei penale sau contravenționale pot fi intentate și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului.”.

Art. IV. – **Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008** (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 441-451, art. 879), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 45 ¹ cu următorul cuprins:

„ **Articolul 45¹.** Repararea prejudiciului cauzat prin faptele ilicite comise în procesele contravenționale

(1) Persoanele cărora, în cursul procesului contravențional, prin faptele ilicite ale agentului constatat, comisiei administrative, procurorului sau judecătorului li s-a cauzat un prejudiciu material sau moral au dreptul la despăgubire echitabilă în conformitate cu prevederile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale.

(2) Acțiunea pentru repararea prejudiciului poate fi inițiată în termen de trei ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului conform prevederilor art. 6 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin

faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale , în ordinea procedurii civile, chemînd în judecată statul, care este reprezentat de către Ministerul Justiției.

Art. V. – Articolul 53 din **Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură** (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 441-451, art. 879), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate de faptele ilicite ale procurorului aflat în exercițiul funcției în condițiile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale. ”;

la alineatul (2) cuvintele „cauzat de acțiunile” se substituie cu cuvintele „faptele ilicite ale”;

la alineatul (3) cuvintele „acțiunile ilicite” se substituie cu cuvintele „faptele ilicite ”, iar cuvintele „ art. 2007 alin. (1) lit. c)” se substituie cu cuvintele „ art. 2007 alin. (1)”.

Articolul VI. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Cererile de chemare în judecată, înaintate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, se examinează și soluționează conform legislației în vigoare la data înaintării acțiunii.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI